

שנתגבר במדות שהוא האהבה עד השורש בשלוש ראשונות.

ואברכך חרין נגד יצחק אבינו ע"ה שמדות פחד יצחק והיינו להתגבר במצוות לא תעשה שהשורש לא יהיה לך. והוא להוריק הרע מלב כסיל להיות אחפני יצר הרע מן חסן. וזה על ידי תורה שבעל פה שהוא הרוב חכמה לתקן הרוב כעס. ותורה שבעל פה נקרא ברכה וכמו שכתב בריש ספר הבהיר (פס"ג) ומגיל שהתורה איקרי ברכה וכו' שנאמר (דברים ל"ג, כ"א) ים ודרום ירשה וכתוב (איוב י"א, ט') רחבה מגי ים עיין שם והיינו תורה שבעל פה דהתורה שכתב מנויה וספורה אחריתה.

ואגדלה שמך נגד יעקב אבינו ע"ה שהוא פלג שמטתו שלמה וזה שנאמר ואגדלה שמך שאז נתפשט קודשה אברהם אבינו ע"ה מדת גדולה שיהיה לעולמי עד שפת אמת חסון לעד. שאז כבר יצא הפסולת ואז נתברר שגם אברהם אבינו ע"ה משתו שלמה שעשו וישמעאל לא נחשב ורעו כמו שאמר (דברים ל"א). בצחק ולא כל יצחק ואחר לידת יעקב אבינו ע"ה גם אברהם ויצחק נקראו ישראל כמו שאמר בבראשית רבה (פ"ג, ג') והיינו שמטתם שלמה. וכן נדרש גם בגמרא (פסחים ק"ז:) ואעשר לגוי גדול זה שאומרים מגן אברהם ואברכך זה שאומרים אלהי יצחק ואגדלה שמך זה שאומרים אלהי יעקב עיין שם והמנון גם כן כמו שאמרנו.

והיה ברכה ארבע נגד משה רבינו דכתיב (דברים ל"ג, א') ואת הברכה אשר בך משה וגו' והיינו שהוא פעל להפיע דברי תורה בכל אחד מישראל כמו שנאמר (שם, י') תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב ובמודש (ויקרא רבה ט"ו, ג') קהלת ינאי אין כתיב כאן אלא קהלת יעקב עיין שם

והיינו שאף עמי הארץ שקראו בית יעקב כמו שנדרש בגמרא (נבא מצ"ע ל"ג) ולבית יעקב. גם הם יש להם חלק בתורה. וזה היה חלק העם הארץ שאמר לו לוי ינאי ירוחתי גבך. שאף שלא למד רק פסוק זה ששמע והבין בו שאף עמי הארץ יש להם חלק בתורה.

ואברכה מברכך חמש נגד קודשת אהרן הכהן שלו נתן הכה לברך לישראל כמו שנאמר (נמכר ו' כ"ט) ואני אברכם. שמשפיע ה' יתברך הברכות לכהנים שיזכרו לברך לישראל. וזה הכה מאברהם אבינו ע"ה. וזה שנאמר (מחלים ק"ו, י') אחה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק שנדרש (נדרים ל"ב:) שביקש הקב"ה להוציא כהונה משם וכו' ועל דיבורו נתנה ליהודה אברהם עיין שם ואף שוק מורע לוי יצאו הכהנים. ושאר הכהנים אינם כהנים. רק כח הכהונה שניתן לאהרן ובניו לברך לישראל וזהו רק מצד שהוא מורע אברהם ולא בא מכח שם.

ומקללך אור שית שהוא כנגד יוסף שמדתו צדיק יסוד עולם וכל מאן דאתגור איקרי צדיק (וזהו ח"פ כ"א) וזהו כנגד כלעם שפרץ גדרו של עולם בעריות. וכנגדו זה לעומת זה בקדושה יוסף דאיתא (שיר השירים רבה ד', כ"ה) יוסף ידך למצרים וגדר עצמו מן הערות וגדרו כל הזכרים בוכותו. ועל זה נאמר ומקללך אאור על כלעם. וגברו כן כל משפחות האדמה הא שבע. נגד מדת מלכות שדוד המלך ע"ה מוכבה לה. והוא שעל ידי מדת צדיק יסוד עולם בא ההשפעה למדת נוסח ישראל וכמו שמובא (וזהו ח"פ קצ"ח:) ה' ד' הות בקדמיתא ומדאשתכרת ב"י בגוה וכו' והיינו יסוד של שם שרף ואז נעשה ה'. והיינו וכל מאן דאתגור איקרי צדיק. וכתיב ונברכו כן כל משפחות האדמה שאף מעבדים מי שירצה להכנס בישראל וימול את עצמו ויקבל עליה

עול המצוות בשם ישראל יכונה ויהיה ככלל ועמך כולם צדיקים וגו'.

וכוונתו ק"ן חשב ארבע ברכות ראשונות נגד ארבעה רגלי המרכבה. וחשב שלוש כנגד ימינא ושמאלא ועמודא ראמצעיתא והם מדות חסד גבורה תפארת שהאבות מוכבה להן והיה ברכה מסיטרא דארעא דישראל והיינו מדת מלכות כנסת ישראל. ואף דלפי מה שאמרנו והיה ברכה נגד משה רבינו שהופיע בישראל הברכה שכל אחד מישראל יש לו חלק בתורה. ועל ידי כך נברכו כן כל משפחות האדמה. שאף השפל שישראל שגמשל לארמה יש לו חלק בתורה. כמו שנאמר מורשה קהלת יעקב וכאמור אבל הברכה המיוחדת שכנגד מדת מלכות שדוד המלך ע"ה מוכבה לה. והוא ונברכו כן וגו' כמו שחשב בסתרי תורה ברכה שביעית. והכל אחד :